

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De peccato adulationis. Et de his quæ faciunt ad eius detestationem.
Capvt VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46161)

modum vigilum, quasi continuè mētientes. Ipsi etiam de
segetes domini, ne in paleas luxurient, & pauca grana habent.
Ipsi sunt limæ à vasis gloriae rubiginē auferentes. Sed sunt et
dam vasa maledicta quæ à limis itis assumunt rubiginem, &
deberent recipere pulchritudinem. Detractores à filiis Dei
quodam rasorio peccatum elationis eradunt. vnde Gregorius
Idcirco laxat dominus linguas detractorum in electos, ut
quid in eis elationis surrexerit, lingua detractoris eradat.

De peccato adulationis. Et de his que faciunt ad eius detestationem.

CAPVT VII.

DE peccato Adulationis, hoc modo dicemus. Primo
dicemus ea quæ ad detestationē huius peccati possunt valere.
Secundo, tangemus de remediis contra peccatum istud. ¶ No-
tum ergo quod adulatio, sicut quidam dixit, est peruersa laus.
Vnde nomen laudationis & adulationis eisdem literis
stat, sed non eodem modo ordinatis. secundum Tullium
nomen à sono sumptum. Canes enim quorum est mira adu-
latio, ferè exprimunt istum sonum. ¶ Ad detestationem veteris
ius peccati, Primo possunt valere verba sacræ scripturæ, quæ
illud dissuadent. Vt est illud Exod. 30. Hoc oleum vnctionis
etum erit mihi in generationes vestras. Caro hominis non
getur ex eo. Et subditur paulo pōst: Homo quicūque tale
fuerit, & dederit ex eo alieno, exterminabitur de populo.
Oleum istud laus est, quæ debet Deo dari, nō homini vti.
Leui. 2. Nihil mellis adolebitur in sacrificio domini. In
dulcedo adulationis intelligitur. Itē dissuadet hoc vitium,
23. Nō coques hœdum in lacte matris. Adulator hominē
quem diabolus frangere nō potest, in lacte adulationis
vt diabolo comestibilis fiat. Item Pro. 24. Nec lactes quen-
labiis tuis. Et Ecc. 11. Ante mortem non laudes quemquam.
cūdo possunt valere ad detestationem huius peccati exem-
pripuè exemplū Christi, de quo dicit glossa super illud
21. Et relictis illis abiit foras extra ciuitatem, quia vaupet
nulli adularis, nullum in tanta vrbe inuenit hospitem, sed
Lazarum receptus est. Paulus etiam dicit de se, ad Thel.
que aliquando fuimus in sermonibus adulationis, sicut scitis
que in occasione auaritiæ. Deus testis est.

¶ *Quod adultores diuersis generibus rerum comparantur.*
TERTIO potest valere ad detestationē huius peccati, la-
latorē vel adulationē diuersis generibus rerū cōparemus. ¶
tandū ergo q̄ adulator nutritrix diaboli est, alios diaboli la-

& adulationis. vnde Prou. 1. Si te lactauerint peccatores, ne acquiescas eis. Itē Pro. 16. Vir iniquus lactat amicū suū, & ducit eū per viā non bonā. Et Thre. 4. Lamia nudauerūt mamas, lactauerūt catulos suos. Lamia est bestia suis fecibus crudelior, quā ceterę bestię. Vnde lamia quasi lania appellatur, quia catulos suos creditur laniare. Vnde bene signat adulatorē, qui in veritate eos laniat quos videtur lactare. Ideo autē cōparatur adulatio lacti, vt ostēdatur verecundū esse homini adulto adulationē amare, sicut verecundū esset homini barbato ad māmillas maternas pēdere. Adulator ad modū nutricis filios diaboli obdormire facit in peccatis suis. Et sicut nutrix casum paruuli ad eius consolationem saltum interpretatur: sic adulator eius peccatū cui adulat, quod in veritate casus est, asserit esse opus magnificum. Adulatores Ægyptiæ mulieres sunt quarū māmillas Moyse respuit. ¶ Itē adulatores locustæ sunt comedētes residuū grādinis. Exo. 10. Locusta æstate canit, hyeme silet. Vnde rectē significat adulatores, qui eos laudāt, qui habēt æstatē prosperitatis: à laude verò eorum silet, qui habēt hyemē aduerſitatis. Vnde Ecc. 13. Diues locutus est, & omnes tacuerūt, & verbū eius vsque ad nubes perducunt. In grandine verò persecutor intelligitur: locusta ergo residuum grandinis comedit: quia secundū Greg. quę persecutio frangens nō vincit, multoties adulatio premit. ¶ Adulatio deterior videtur esse detractio, quia detractio hominem humiliat, sed adulatio extollit. ¶ Adulatores etiā sunt ranæ, ppter loquacitatē suā. Vnde Psal. Edidit contra eorū ranas in penetralibus regum ipsorum. Adulatores etiā sunt Sirene vsque in exitū dulces, secundū Boët. Item sunt ioculatores diaboli, non permittentes diabolu in aliquo cōtristari. Vnde Osee 7. In malitia sua lætificauerunt regē. Ipsi etiā sunt sacerdotes diaboli, homines viuos sepelientes. Vnde Matt. 8. Dimitte mortuos sepelire mortuos suos. De quo loquens Greg. dicit: Tūc mortuus mortuum sepelit, cum peccator peccatorē aggere adulationis premit. Adulator est Echo cōformās se ei cui adulat. Si enim riserit, riderit: si fleuerit, flet. Sapiē. 7. Resonans in altissimis montibus Echo. Ipsi sunt quasi chamæleō, quod secundū Solinū animal est de aëre viuēs, quod colorē habet variū & in momēto mutabilē, ita vt cui rei se iungit, eius concolor fiat. Item sunt incantatores diaboli, qui faciūt hominibus de se credere quæ ipsi volūt. Terētius: Adulator homines profus insanos ex stultis facit. Vnde quidā: Nihil est quod nō possit de se credere, cū laudatur æqua potestas. Itē adulator quasi sub prætextu decorādi & ornādi hominem

minem

minem iugulat. Vnde ad eum potest dici, Sicut nouacula aco
fecisti dolum. Adulator etiā proditor est, sub specie enim osculi
ad modum Iudæ hominem tradit hostibus. Iais, & sub specie
amicitiæ hominem interficit. Vnde rectè significatur per Iai
qui, sicut legitur 2. Regum 20. dixit ad Amasam: Salue nos fra
& tenuit manu dexteram mentum Amasæ quasi osculans eum, &
percussit eum in latere, & mortuus est. Adulatio oleo compara
tur. Vnde in Psal. Oleum autem peccatoris nō impinguet car
meū. De quo oleo diabolus ungit suos, qui in extremis labo
Hoc oleo etiā ungit diabolus homines quos flectere non po
teit, vt ad malum eos molliat. vnde Augustinus: Oleum est fau
laus adulatoris, quæ mentes à rigore veritatis emollit ad noxi
Adulatio etiā mel est, sed toxicatum. Etiam est sagitta autem
& ideo aliqui non curant, si ab ipsa lædantur. Est etiam ventus
qui lenis videtur: transfert tamē montes de regno Dei in regn
diaboli. Item est rete diaboli inuisibile. Vnde Prou. 29. Qui
dis fectisque sermonibus loquitur, rete expandit proximo suo.
¶ Quarto potest valere ad detestationē huius peccati, si ost
datur quantum sit nocendum homini istud vitium. Ad quod
pertinent verba sacre scripturæ quæ sequuntur super illud, Qu
nam laudatur peccator in desideriis animæ suæ. dicit Augu
nus: Hæc est ira Dei magna, vt desit correctio, & affit adulari
Adulantium linguæ alligant homines in peccatis. Delectat
nim hominem ea facere, in quibus non solum non meruit re
prehensor, sed etiam auditur adulator. Et super illud Lucæ 6. Va
vobis cum benedixerint, &c. dicit glo. Magna pars poenæ est pe
ccatori sua scelera non solum non argui, sed insuper quasi be
gesta laudari. Et super illud, Deus in adiutorium meum inces
de, &c. dicit Augustinus: Plus nocet lingua adulatoris, quam ma
nus persecutoris. & Prouer. 27. Meliora sunt vulnera diligenti
quàm fraudulenta oscula odientis. & Ecclesiast. 7. Melius est
sapiente corripui, quàm stultorum adulatione decipi. & Esa.
Popule meus, qui te beatum dicunt, ipsi te decipiunt. Item Esa.
Et tunc qui beatificant populum istum seducunt, & qui beati
ficantur præcipitati. Adulator ducit eum, cui adulatur, quasi
supercilium montis, vt inde præcipitetur, sicut Iudæi dicebant
esse de Domino, Luc. 4. Item Prouer. 11. Simulator ore det
pit amicum suum. ¶ Quarto potest valere ad detestationē he
ius peccati, si ostendatur adulator esse maledictus, a hominibus
& detestabilis. A primū pertinet illud Esaie 5. Væ qui dicunt
bonum malum. Alia litera habet, Væ qui dicitis male, bonum

Et in eodem, Væ qui iustificatis impium pro muneribus, & iustitiam iusti auferitis ab eo, subditur pœna propter hoc: Sicut stipulam deuorat flamma ignis, & calor flammæ exurit: sic radix eorum fauilla erit. Item Ezech. 13. Væ qui consumunt puluillus sub omni cubitu manus, & faciunt ceruicalia sub capite vniuersæ aratis. Quandoque diabolus in aliquo peccatore fatigatus est, & vult corruiere in eos: sed venit maledictus adulator, vt appodiet eum exemplis malis confirmando. Ille qui peccat, quasi parietem facit inter se & Deum, sed absque temperamento est, & citò corruiet: sed adulator linat eum vt fortior sit: vnde Ezech. 13. Ipsi edificabant parietem, illi autem linebant eum luto absque paleis. Dic ad eos qui linunt absque temperamento, quòd casurus sit. Ad hoc vero quòd adulator detestabilis sit, pertinet illud Prouerbio. 24. Qui dicunt impio, Iustus es: maledicent eis populi, & detestabuntur eos tribus. Ad hoc quòd abominabilis sit, pertinet illud Prou. 17. Qui iustificat impium, & qui condemnat iustum, vterque abominabilis est apud Deum. Ad idem pertinet quòd dicit glo. super Lucæ 16. vbi agitur de diuite & de Lazaro, quòd poreit in lingua canum, lingua adulantium intelligi, qui vulnera lingunt, dum mala, quæ in nobis reprehédimus, improbo fauore laudant. Lingua enim ista, quæ vulnera lingit, indubitanter abominabilis est. ¶ Sexto potest valere ad detestationem huius peccati, si ostendatur magna stultitia qua laborat adulator. Est autem vna stultitia ipsius, quòd ipse laudat hominem sibi ipsi, quasi vellet eum vendere. vnde quidam dixit adulanti sibi: Quid me mihi laudas? nunquid mihi vendere me vis? Alia stultitia eius est, quòd ipse homini adulat, vt gratiam eius acquirat, quam tamen melius inueniret, si veritatem ei diceret. vnde Prouerb. 18. Qui corripit hominem, gratiam postea inueniet apud eum magis, quam ille qui per linguam blandimenta decipit. Et eiusdem 24. Labia deosculabitur, qui recta respondet. & ibidem: Qui arguunt, laudabuntur, & super eos veniet benedictio. Hoc est illud quòd præcipue deest diuitibus & potentibus, videlicet qui verum eis dicat. Vnde Seneca: Monstrabo tibi quid omnia possidentibus desit: scilicet qui verum dicat, & hominem inter mentientes stupentem & pro rectis blanda audientem ad verum perducatur. Idem: Dic illis, non quòd velint audire, sed quòd velint semper audisse.

¶ De quatuor remedijs contra peccatum adulationis.

SECVITVRA de remedijs cõtra peccatũ istud. Et possunt esse quatuor cõtra istud vitium. ¶ Primũ est. vt quãdo vēr⁹ adulationis
fac,

fiat, homo ad terrā descendat, vt quod infimū est & infirmū ipse in se cōsideret, & dicat: Quoniā tu illuminas lucernā meā. Domine Deus meus, illumina tenebras meas. Aliud remedium est, memoria mortis, quod remediū figuratū est Exo. 10. vbi legitur, q̄ orauit Moyses Dominū, qui flare fecit ventū ab occidente vehementissimū, & arreptam locustā proiecit in mare rubrū. In locustis adulatores intelliguntur, quos ventus venies ab occidente proiecit in mare, dū memoria mortis eos fugat: quia vanas hominum laudes contemnit, qui de morte cōgitat, quando veritas aperte patebit. ¶ Tertium remedium est, vt homo subriter discernat adulatorem esse eum qui sibi loquitur. Verecundabitur enim cū cognoscat se puerilem reputari ab eo qui sibi adulationis propinat, vnde Socrates cuiā sibi adulāti dixit: Nichil proficis adulator, cū te intelligam. ¶ Quartum remediū est q̄ homo tristem faciem adulantibus ostendat. Tristis enim facies eos fugat, sicut hilaris facies eos multiplicat. Vnde Prouer. 25. Princeps qui libenter audit verba mēdaciū, omnes ministros habet impios. Renuere verō lac adulationis, multum est acceptum patri caelesti. Quod figuratum est Genesis 21. vbi legitur Abraham fecisse grande conuiuium in die ablactationis Isaac. *De peccato maledictionis, & de hiis que faciunt ad detestationem eius.*

CAPVT VIII.

Sequitur de peccato maledictionis. Maledictionem verō hinc intelligo mali imprecationem. Cōtra quod peccatum. ¶ Primo possunt valere verba facta scripturæ, quæ illud dissuadent. Vt est illud ad Roman. 12. Benedicite, & nolite maledicere. Et illud 2. Petr. 3. Non reddentes malum pro malo, vel maledictum pro maledicto. ¶ Secundo valere possunt ad hoc exempla. Sicut est illud quod legitur de Domino Iesu Christo 1. Petr. 2. Qui cum malediceretur, nō maledicebat. Et illud Apostoli 1. Corinth. 4. Maledicimur, & benedicimus. ¶ Tertio potest valere contra hoc peccatū, si ostendatur multiplex malum quod sequitur ex eo. Primum malū est amissio regni æterni. Vnde 1. Corinth. 6. Neque maledici, neque rapaces regnum Dei possidebunt. Aliud malum est, q̄ maledictio quam aliquis facit, super caput maledicentis reuertitur. Vnde Prouer. 26. Sicut avis alta transuolans, & passer quolibet vadens: sic maledictum frustra prolatum in quempiam superueniet. Ideo autē dicitur, frustra prolatū, quia est maledictū iuxta diuinā iustitiā prolatū. Est illud Act. 8. Pecunia tua tecū sit in perditionē. Et tale maledictum venit super illū cui maledicitur. Maledictum verō hinc